

La guerra civil en una família de Gandesa (Terra Alta)

Centre: IES Joan Brossa

Alumne: Adrià Alcoverro Pedrola

Professora: Margarida González

Àrea Curricular: Ciències Socials

Tipus de material elaborat: memòria escrita

Hipòtesi de partida o idea inicial:

Comprendre les raons de l'un i l'altre bàndol de la guerra civil a partir de la recollida de la memòria de dues famílies de dretes, l'una propietària rural, la del meu avi, i una altra de comerciants de vi, la de la meua àvia i la seva cosina. Estudiar un període cabdal de la història del nostre país partint dels efectes que va produir la guerra a la meua família de Gandesa. També estudiar la relació dels fets que va viure amb la història local i la història general: la de Catalunya, la d'Espanya i les repercussions amb la història mundial.

El procés d'elaboració:

Vaig partir d'una conversa amb els pares i un professor d'història de Gandesa, cosa que em va servir per poder anar definint els objectius del treball. A continuació vaig consultar llibres i articles. Vaig visitar el Centre d'estudis (CEBE) i el Museu de la Batalla de l'Ebre de Gandesa, i vaig fer visites per tots els escenaris de Gandesa, que feien referència als fets objecte d'estudi (el cementiri on es van dur a terme els assassinats, l'església, la casa on es van fer els judicis, etcètera). També vaig visitar tots els llocs crucials de la Batalla de l'Ebre. Vaig fer excursions per les serres de Cavalls i de Pàndols, amb l'objectiu de fer fotos dels punts més alts de la serra. Les experiències viscudes, juntament amb la lectura, van ajudar, amb el suport de la tutora, a fer l'esquema del treball i em van permetre preparar el primer qüestionari per fer les entrevistes, a l'àvia, a l'avi i a una tieta. Les entrevistes s'han anat modificant amb l'objectiu d'adaptar-les a l'entrevistat. Un apartat del treball parla de la Batalla de l'Ebre. Aquesta part té dos subapartats: un parla de la vida quotidiana de Gandesa i l'altre parla del desenvolupament de la batalla des d'un punt de vista estrictament militar i estratègic. Això s'ha fet per explicar la batalla més important de la Guerra Civil, que també va afectar els meus familiars. S'ha intentat narrar els fets de la manera més objectiva possible, perquè així es vegi realment el que es va patir sense posar-hi històries de llàgrima fàcil, perquè és així com s'han de transmetre els fets històrics. El tipus de narració s'ha tret de pel·lícules com *La Llista de Shindler* (1993) d'Steven Spielberg o *El Pianista* (2002) de Roman Polanski on s'explica d'una manera objectiva i escrupolosament el malson que van viure els jueus amb l'holocaust.

Conclusions, resultats de la recerca:

- La guerra civil portà la major mortaldat vista mai a Espanya en un conflicte entre germans. Aquest conflicte s'accentua sobretot als pobles on persones que des de sempre havien conviscut, fins arribar a adiar-se i matar-se.
- La guerra civil afectarà a gairebé totes les famílies de Gandesa, les famílies de dretes que van patir assassinats, col·lectivitacions de les terres i moltes altres humiliacions, grans pèrdues econòmiques. Els d'esquerra van patir l'exili a França, alguns, fins i tot, van acabar en camps de concentració i d'extermini nazis, i d'altres van sofrir la repressió franquista.